No. 172.

GEWOON TE ZEGELEN

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 21 Julij.

FRANKRIJK.

Parijs, den 19den Julij.

De *Moniteur* maakt heden bekend dat de generaal *Bugeaud* aan den minister van oorlog het berigt gezonden heeft, dat *Abd-el-Kader* het traktaat had aangenomen, zooals het hem laatstelijk was toegezonden. Het officieel blad deelt vervolgens den tekst van het traktaat mede. De hoofdinhoud der bepalingen komt hier op neêr:

De Emir erkent de souvereiniteit van Frankrijk en Afrika. — Frankrijk behoudt in de provincie Oran: Mostagenem, Masagran en hun grondgebied, Oran, Arzew, en het grondgebied gelegen oostwaarts van de rivier Macta en het moeras waaruit zij ontstaat, zuidwaarts van dat moeras of over eene lijn die langs den zuideroever van het meer Sebgha gaat en tot den Oued-Malah (Rio Salado) in de rigting van Sidi-Said en van die rivier tot aan zee; in de provincie Algiers: Algiers, de Sahel, de vlakte van Mitidja ten oosten door den Oued-Khadra bepaald; ten zuiden over de eerste toppen van de eerste keten van den kleinen Atlas tot aan Chiffa, met inbegrip van Blida, ten westen door de Chiffa tot aan de kromte van Masafran en van daar regtstreeks tot aan zee; met inbegrip van Caleah. — De Emir zal de provinciën Oran en Tittery met het overig deel van Algiers besturen. — Hij zal geen gezag hebben over de Muzelmannen die het fransch gebied bewonen, maar het zal dezen vrijstaan te wonen waar zij verkiezen; zullende hunne godsdienst op het fransch gebied onverlet zijn. — De Emir zal aan het fransche leger in drie termijnen leveren: 30,000 fanega's koren en even zooveel gerst, en 5000 koeijen. — Hij zal het noodige kruid en de wapenen in Frankrijk koopen. — Frankrijk staat aan den Emir af: Rachgoun, Tlemecen, de Mechouar en het geschut 't welk vroeger in dat kasteel was. — De handel zal tusschen de Arabieren en Franschen vrij zijn; de wederzijdsche eigendommen zullen in beide landen worden geëerbiedigd. — De Emir verbindt zich om buiten toestemming van Frankrijk geen gedeelte van de kust aan eene vreemde mogendheid af te staan. — De handel van het regentschap zal alleen door middel der fransche havens geschieden. Men zal wederzijds handelsagenten kunnen aanstellen.

Uit de openbaarmaking van dit stuk, slechts drie dagen na de sluiting van de wetgevende kamers, wil men opmaken, dat de ratificatie reeds den 15den Junij, toen de Algiersche *Moniteur* daarvan het berigt gaf, geschied was, alhoewel de heer *Molé* in de kamer verklaarde, dat aan alle formaliteiten nog niet voldaan was. Voor het overige vraagt men, welke de belangrijke wijzigingen wel mogen zijn, welke het ministerie vroeger zeide in hetzelve verlangd te hebben, aangezien men meent te kunnen opmaken, dat er in de oorspronkelijke overeenkomst niets is veranderd geworden.

— Men verneemt, dat de nieuwe Pruissische gezant te Parijs, de heer *d'Arnim*, tegenwoordig gezant in Belgie, zich naar Berlijn begeeft om instructien van den heer *von Werther* te ontvangen, alvorens herwaarts te komen.

— De heer *J. Laffitte* heeft in de dagbladen een berigt doen plaatsen dat de operatien van zijn nieuw bankiershuis met den 1sten October een' aanvang zullen nemen; dat zijn voornemen is geen gewoon bankiershuis op te rigten, maar als het ware eene algemeene bank voor handel en nijverheid die zelve zich van alle speculatie zal onthouden.

— De graaf *van Saint Leu* (*Lodewijk Bonaparte*) heeft naar aanleiding van hetgeen door de bladen dezer hoofdstad nopens zijnen verergerden toestand werd gezegd, in den *Courrier Français* een berigt doen plaatsen, dat, schoon hij sedert lang aan eene jichtzenuwkwaal leed, zijn leven echter niet bedreigd was en hij zijne voornaamste vermogens had mogen behouden; slechts de hoop op herstelling, aan alle zieken eigen, had hem doen besluiten om nog andere geneesheeren te raadplegen.

— Heden wordt nopens de spaansche zaken, door den *Moniteur* de volgende telegraphische depeche medegedeeld:

» Narbonne, 17 julij des avonds.

» Carcassone, den 17den des morgens.

» *De generaal* Castellane *aan den minister van oorlog*,

» Berga heeft den 12den wegens gebrek aan levensmiddelen gekapituleerd; het garnizoen, uit 220 soldaten en 400 gemobiliseerde garden zamengesteld, heeft de wapenen nedergelegd; hetzelve is niet krijgsgevangen, 2000 geweren, 2 vierponders en 1000 patronen zijn in handen der insurgenten gevallen."

In de jongste berigten uit Bayonne tot den 14den Julij wordt gezegd, dat de generaal *Espartero* te Guadalajasar zijn hoofdkwartier zou gaan vestigen, en dat hij den generaal *Escalero* aan het hoofd van het Noorderleger achtergelaten had. Voorts schrijft men van daar, dat de jongste schijnbeweging der karlisten tegen Asturie geen gevolg heeft gehad, en de bataillons weder in de baskische provincien waren teruggekeerd. In Navarre zou, volgens hetgeen men uit Bayonne schrijft, steeds weinig goede verstandhouding tusschen de karlistische junta en de bevelhebbers der troepen bestaan.

Voor het overige heeft men van de Spaansche grenzen heden geene nadere berigten. Het dagblad *la Paix*, over de waarschijnlijkheid sprekende van de blokkade der haven van Valencia door de Engelsche en Fransche zeemagt in de Middellandsche zee, in geval die belangrijke plaats den karlisten in handen viel, verzekert, dat de order door middel van den telegraaf naar Toulon is overgemaakt, om de beide eskaders van den Levant en der Afrikaansche kust, voor zoover de schepen daartoe behoorende op de reede zijn, gereed te maken om spoedig in zee te kunnen gaan. De vice-admiraal *Lalande* zou zijne vlag op de *Santà-Petri* hijschen, de schout-bij-nacht *Gallois* op de *Jupiter*.

— Heden zijn de gewone berigten uit Madrid van den 9den en den 10den gelijktijdig alhier aangekomen; de koerier van den 8sten was in handen der karlisten gevallen. De wegen in Spanje schijnen thans weder bijna overal door rondzwervende karlisten onderschept; de *Eco del Comercio* van den 9den meldt, dat de post van la Mancha en Andalusie, met de depeches van het zuidelijk gedeelte des rijks, tot zelfs op een kwartier uur afstands van Madrid is aangerand geworden, en men hem van zijne depeches heeft beroofd.

In de ontvangen Madridsche bladen vindt men thans de gebeurtenissen van het oorlogstooneel vermeld van het begin dezer maand, welke onder anderen meer licht verspreiden over de eerste bewegingen van don *Carlos* na zijnen overtogt over den Ebro. Zoo leest men in den *Espanol*, uit Caspe van den 6den geschreven, het volgende:

» De karlistische expeditie hare bewegingen in verband met de magt van *Cabrera* brengende, heeft zich in drie afdeelingen verdeeld. De eene, onder bevel van don *Carlos* zelven, is op de Cenia getrokken, de andere op de Salsete, en de derde op Pauli, om zich naar Cantavieja te begeven. — Men heeft in de omgelegen plaatsen dier stad al het zilverwerk voor de dienst van don *Carlos* vereenigd; te Santanete heeft men de fraaiste kerksieraden weggenomen om de koninklijke kapel te versieren. Men maakt zich van alle muilezels, die men vinden kan meester voor het vervoer van het grof geschut van Cantavieja, waarmede men de versterkte punten zal aantasten. *Quilez* is met 1,500 man en eenige paarden te Valderobres. *Llangostero* rukt met drie bataillons naar de zijde van Leura. *Hoguera* is naar Hyar gegaan, om zich bij het hoofdkwartier te voegen.

» Men verzekert dat de generaal *Rivera* te Guadalajara gekomen is. *Espartero* moet te Calatayud zijn. De expeditie houdt thans Neder-Arragon bezet tot aan Uldecona, Mosalla, Varderobres; onze troepen staan te Teruel, Hyar, Alcaniz. De nationale garde van Madrid moet in de vlakte van Alcorcon in oogenschouw genomen worden. De kapitein-generaal van Oud-Kastilie is te Burgos. Alles duidt eene belangrijke beweging op de linie aan."

Men had te Madrid rapporten van den generaal *Espartero* van den 5den en den 6den. Bij de eerste kondigt hij aan, dat hij de hem gezondene exemplaren van de nieuwe constitutie en het besluit der promulgatie had ontvangen, en een en ander aan de hoofden der korpsen zou mededeelen; bij de laatste meldt hij, dat hij met de acht bataillons van de koninklijke garde op Calatayud zoude trekken.

In de hoofdstad was het uiterlijk rustig en de vrees voor de nadering van don *Carlos* weder geweken. Moedeloosheid en afkeer over den ellendigen staat van zaken hadden echter zich van de gemoederen meester gemaakt. In de cortes werden dagelijks hevige uitvallen tegen het ministerie gedaan, 't welk meer en meer wankelend werd. Het tegenwoordige was even onverdragelijk als de toekomst schrikwekkend scheen.

— De handel ter beurze was onbeduidend. De binnenlandsche rente bleef met 5 a 10 centimes variatie op dezelfde hoogte. De spoorweg-aandeelen waren heden ook minder gezocht. Het spaansch actief daalde niet zooveel als men heden morgen na de bekendwording der inneming van Berga door de karlisten vermoedde. Eenige koopen werden er gedaan tegen 21¾; tegen 21⅞ waren er vrij aanmerkelijke orders tot verkoop. Op het laatst van de beurs verspreidde men een los gerucht dat don *Carlos* het hoofd voor Valencia gestooten had; zulks mogt evenwel den koers slechts een oogenblik tot 21⅞ brengen, om hem op 21⅝ te doen blijven. De notering was heden (18 *julij*) 5 pCt. 109,95; 3 pCt. 79,65; Nap. renten 97,25; Sp. Ardoin 21⅝; Pass. 5; Differ. 6¾, Rom.L. 101½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten Julij.

Uit 's Gravenhage meldt men, dat sedert het verblijf aldaar van H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen het paveljoen der Koningin aan het strand te Scheveningen weder van tijd tot tijd door het koninklijk gezin wordt bezocht. — Verleden Zaturdag is er eene partij geweest bij Z. D. den Hertog van *Saxen-Weimar*, welke door de tegenwoordigheid van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden en Prins en Prinses *Albert* van Pruissen werd vereerd.

Naar men vernam, was de staatsbegrooting over het volgend jaar aan Z. M. den Koning aangeboden.

Gisteren is te 's Gravenhage de twee-en-twintigste vergadering van de Synode der Nederlandsche Hervormde kerk op de gewone wijze gesloten.

— Met den 1sten dezer is de luitenant ter zee der 1ste klasse *D. J.* baron *Rengers*, ontslagen van het kommando over Zr. Ms. brik *Pellikaan* en op non-activiteit gebragt, zijnde het bevel over dien bodem met den 10den dezer opgedragen aan den luitenant ter zee der 1ste klasse *W. Stort*, dienende op Zr. Ms. wachtschip *Kenau Hasselaar*. [In ons nommer 169 gaven wij reeds berigt van het uitzeilen van den *Pellikaan*, onder bevel van deszelfs nieuw benoemden kommandant.]

— Omtrent den, dezer dagen door Z. M. tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemden graaf *Merci d'Argenteau*, pausselijken nuntius bij het Beijersche hof, herinnert men zich thans, dat deze graaf vroeger kolonel-adjudant van onzen Koning was, doch, na zijne betrekking voor den geestelijken stand te hebben verwisseld en in de kerkelijke staten genaturaliseerd te zijn, tot de aanzienlijke waardigheid van nuntius van den Pausselijken stoel is opgeklommen. De graaf houdt zich thans te Argenteau, het fraaije lustslot in de provincie Limburg aan de Maas gelegen en aan zijn geslacht toebehoorende, op.

— De gewone jaarlijksche harddraverij in het Bosch der stad Alkmaar, welke op Donderdag den 13den dezer heeft plaats gehad en, naar verzekerd wordt, meer aanschouwers dan ooit had uitgelokt, is in de beste orde afgeloopen. Tien meestal zeer schoone paarden hebben aan dezelve deel genomen. De premien, door het stedelijk bestuur uitgeloofd, en bestaande in eene schoone *zilveren vaas* en een fraaijen *zilveren beker*, zijn behaald, de eerste door het paard *de Reus*, toebehoorende aan den heer *A. van der Hoop* en bereden door deszelfs pikeur *A. Houtman*, de andere door het paard *de Snijboon*, toebehoorende aan den heer *F. Wijbrandi*, bereden door den pikeur *K. E. Hoekstra*.

— Uit de verslagen door de gedeputeerde staten der provincien aan de vergaderingen der provinciale staten gedaan, blijkt, dat de bevolking van ons land, op den 1sten Januarij 1836, 2,501,646 zielen bedragende, op 1° Januarij 1837, 2,529,728 zielen bedroeg, en in een jaar tijdsverloop dus met 28,082 zielen vermeerderd was, waaronder 1843 in deze provincie geboren.

— Den 18den dezer is te Arnhem aangekomen eene kolonne Wurtembergsche landverhuizers die, na te zijn gecontroleerd, de reis naar Amsterdam hebben voortgezet om zich aldaar aan boord van *de Pomona*, kapitein *N. R. Brewer*, naar Zuid-Amerika in te schepen.

— Uit de Javasche Couranten, tot 25 Maart hier te lande ontvangen; verneemt men dat door den gouverneur-generaal, bij besluit van den 20sten te voren, bepaald is, dat hetgeen omtrent de vrijstelling van regten op de plaats zelve, op den uitvoer van koffij van Padang en Menado naar Batavia, Samarang en Soerabayae, is vastgesteld, ook van toepassing zal zijn op de koffij welke van Palembang zal worden uitgevoerd.

Gedurende het jaar 1836 zijn te Batavia geboren 199 kinderen, overleden 345 personen en gehuwd 58 paren.

Ter Antwerpsche beurs zijn gisteren nog al zaken in de Spaansche Ardoins gedaan, maar nog steeds tegen verlaagde koersen. De notering was gisteren Belg. 101; O. Metal. 104¼; Sp. Ardoin 18¾, ⅝; Difered. 7¼; Nap. 92½; Sicil. 91½; Rom. L. 101¼; Certif. te Antw. 97¼; Braz. 85⅝. Wisselkoers op Amst. ⅛ pct. premie; op Rott. pari.

In de heden ontvangen Duitsche bladen vinden wij weinig belangrijks. — Uit Berlijn wordt geschreven dat de gebeurtenissen in Hanover aldaar het onderwerp van alle gesprekken waren, en de handelwijze van Koning *Ernst August*, die geheel het gevolg van eigene denkwijze was, zeer verschillend beoordeeld werd. — Te Hamburg was de graaf *Orloff* aangekomen, belast met het overbrengen van de gelukwenschen van Keizer *Nicolaas* aan Koningin *Victoria* met hare troonsbeklimming. — Vorst *Metternich* is den 12den te Munchen aangekomen. — De Zwitsersche landdag heeft in eene geheime zitting van den 7den het beginsel van vrijen binnenlandschen handel met eenparigheid van stemmen aangenomen. — Te Napels bespeurde men eene geringe vermindering in de sterfte. Te Palermo en ook te Livorno woedde de cholera hevig. — In het Turksche ministerie hebben verscheidene niet onbelangrijke wijzigingen plaats gehad. *Warraf*-effendi, behuwdzoon van *Pertew*-pacha, den minister van binnenlandsche zaken, was onder anderen uit zijne betrekking van eersten geheimschrijver des Sultans ontzet en naar Maden, in Klein-Azie verbannen; terwijl ook *Mustar*-effendi, van het marine-departement, naar Scio in ballingschap was gezonden. Verscheiden gouverneurs van provincien die door den Sultan onlangs zijn bezocht geworden, had hetzelfde lot getroffen.

— Te Weenen waren den 11den genoteerd: 5 pCt. Met. 105⅜; 4 pCt. 100¼, 3 pCt. 76$\frac{7}{16}$; Bankactien 1373.

De Londensche berigten van Maandag den 17den dezer, die wij over Belgie ontvangen, behelzen de aanspraak waarmede Koningin *Victoria* dien dag de beide huizen van het parlement gesloten heeft Dezelve is van den volgenden inhoud:

» MYLORDS EN HEEREN!

» Met ongeduld heb ik de eerste gelegenheid verbeid van mij in uw midden te zien, om u in persoon mijnen dank te herhalen voor uwe deelneming bij den dood van wijlen Zijne Majesteit en voor de blijken van liefde en gehechtheid die gij mij bij mijne troonsbeklimming gegeven hebt. Ik ben hier gekomen om u bij vernieuwing te betuigen dat het mijn wil is om de protestantsche eeredienst, als bij de wet zijnde gevestigd, in stand te houden, om een ieder de vrije uitoefening van zijne gewetens-regten te verzekeren, de vrijheden te beschermen en de welvaart van alle de klassen mijner onderdanen te bevorderen.

» Streelend is het mij, om bij mijne komst op den troon, het land in vriendschapsbetrekking te zien met alle de vreemde mogendheden, en daar ik de verbindtenissen der kroon getrouw wil vervullen en met zorg voor de belangen mijner onderdanen waken, zal het vaste doel van mijn streven zijn om hun de weldaden des vredes voortdurend te doen genieten.

» MIJNE HEEREN VAN HET HUIS DER GEMEENTEN!

» Ik betuig u mijnen dank voor de sommen die gij voor de loopende dienst hebt toegestaan, zoowel als voor de voorzieningen door u genomen, omtrent de voldoening van de gewone betalingen der civile lijst.

» Ik zal gelasten dat in alle takken van openbare uitgaven de striktste spaarzaamheid in acht genomen worden.

» MIJLORDS EN HEEREN!

» Terwijl ik van dit Parlement afscheid neem, breng ik u mijnen dank toe voor den ijver en de gezetheid waarmede door u de openbare aangelegenheden des lands behandeld zijn geworden. Alhoewel uwe werkzaamheden door de smartvolle gebeurtenis welke heeft plaats gehad, afgebroken worden, ben ik echter overtuigd dat dezelve tot onvermijdelijke uitkomst zullen hebben de bevordering van den voortgang der wetgeving onder een nieuw Parlement.

» Met voldoening zie ik dat gij eenige nuttige maatregelen tot rijpheid hebt gebragt, waaronder ik voornamelijk rangschik de amendementen van het strafwetboek en de vermindering van het getal der kapitale straffen. Ik beschouw die matiging van de strengheid der wet als een gunstig voorteeken bij het begin mijner regering.

» Ik beklim den troon met een diep besef van de verantwoordelijkheid die op mij rust, maar ik neem die verantwoordelijkheid op mij in het bewustzijn van de zuiverheid mijner persoonlijke bedoelingen, en terwijl ik mijn vertrouwen op de bescherming van God, den Almagtige, vestig. Alle mijne zorgen zullen geene andere strekking hebben dan het bevestigen onzer burgerlijke en godsdienstige instellingen, en het verbeteren van dezelve, wanneer dit noodig zal zijn; alle mijne krachten zal ik inspannen om elke aanleiding tot haat en verdeeldheid te vermijden.

» Volgens deze grondbeginselen handelende, zal ik mij met vertrouwen verlaten op de wijsheid van het parlement en de liefde van mijn volk, als de ware steunsels der kroon en de waarborgen voor de instandhouding der staatsregeling."

H. M. heeft zich tot het uitspreken dezer rede, ten een ure naar het Parlementshuis begeven, door Hoogstderzelver moeder, de hertogin *van Kent*, en een gevolg van negen koetsen, vergezeld. Na den afloop der plegtigheid is H. M. met den stoet waarmede zij gekomen was, naar *Buckingham-palace* teruggekeerd. Er was eene overgroote menigte volks op de been.

Op vrijdag den 21sten dezer zal H. M. in Hydepark eene groote wapenschouwing over de troepen, het garnizoen van de hoofdstad uitmakende, houden.

— Ter Londensche beurze van den 17den waren genoteerd: Cons. 92½ ⅝; Ned. W. S. 5 pct. 100½ ⅝, ¾; 2½ pct. 52¾, ⅜, ⅝, ¼; Sp. Ard. 20½, ⅜, ⅝. tegen den laatsten der maand. 20½, ⅜, ⅝; coup. Nov. 42, Mei 25, Pass. 5; Port. 5 pCt. 43, 42½; id. 3 pCt. 27, 26½ à ¼.

171ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

29ste Trekking:				30ste Trekking:			
N°. 15918	een prijs van	1000	gld.	N°. 15930	een pr. van	2000	gl.
» 15006	» »	10,000	»	» 20166	» prijs »	100,000	»
				» 6358	» prem. »	2000	»
				» 23910	» prijs »	1500	»
				» 24357	» » »	1000	»

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (19 *Julij*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52$\frac{5}{16}$, ⅜; dito 5 pCt. 99⅞; Kansb. *f*. 22[illegible]; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93[illegible]; dito 3½ pCt. 75⅞; Handelm. [illegible] Oost-Indie 5 pCt. 98, $\frac{1}{16}$; Ardoins 85 & 18¾, 19⅛, $\frac{1}{16}$, [illegible] Coup. [illegible] 19¼; Per. 14⅛.

THÉATRE DE BREDA.

Les artistes du Théatre Français sous la direction de MM. DE BOER et ALEXANDRE *d'Amsterdam*, auront l'honneur de donner, pour la clôture définitive et sans remise, au bénéfice de Mad. DESCOURTY.

Samedi, 22 *Juillet* 1837.

1° LA SOMNAMBULE, Comédie-Vaudeville en 2 Actes; 2°. MICHEL et CHRISTINE, Vaudeville en un Acte.

On commencera à 7 heures.

Avis: Il n'y aura pas de second rang.

Prix des places *f* 1,—. Les Officiers en uniforme 75 Cts.

Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.